

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА**

Факультет психології

Кафедра філософії, соціології та релігієзнавства

**СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«ФІЛОСОФІЯ»**

Рівень вищої освіти: перший (бакалаврський).

Освітня програма: Середня освіта (Українська мова і література).

Спеціалізація: 014.01 Українська мова і література.

Спеціальність: 014. Середня освіта (за предметними спеціальностями).

Галузь знань: 01. Освіта/Педагогіка.

Затверджено на засіданні кафедри
філософії, соціології та релігієзнавства
Протокол № 1 від 27 серпня 2024 р.

м. Івано-Франківськ – 2024 р.

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	«Філософія»
Викладач	Даниляк Ростислав Петрович
Контактний телефон викладача	+380342596015
Е-mail викладача	rostyslav.danylyak@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	очний
Обсяг дисципліни	3 кредити ЄКТС, 90 год.
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua/
Консультації	Упродовж семестру за встановленим розкладом на кафедрі
2. Анотація до навчальної дисципліни	
<p><u>Предметом</u> вивчення навчальної дисципліни «Філософія» є розвиток світоглядної проблематики впродовж історії європейської філософії від античності до сьогодення; найважливіші особливості розуміння буття, свідомості, пізнання, методу, людини, культури, історії та суспільного буття.</p>	
3. Мета та цілі навчальної дисципліни	
<p>Мета: пояснити студентам місце і роль філософії у контексті світоглядного знання, головні риси філософського мислення та методології, ознайомити з найбільш значущими світоглядними ідеями на всіх етапах цивілізаційного розвитку.</p> <p><u>Основними цілями</u> вивчення дисципліни є:</p> <ul style="list-style-type: none"> - розкрити предмет і завдання філософії, - ознайомити з особливостями її історичного розвитку, - експлікувати найважливіші ідеї представників античної, середньовічної, ренесансної, новочасної та сучасної філософії, - пояснити місце української філософської думки в контексті світової, - з'ясувати найважливіші позиції філософського осмислення буття, свідомості, пізнання, методу, людини, історії, суспільства, культури. 	
4. Програмні компетентності та результати навчання	
<p>Під час вивчення ОК «Філософія» студенти набувають таких загальних і фахових компетентностей, зазначених в ОП «Середня освіта (Українська мова і література)»:</p> <p>Загальні компетентності:</p> <p>ЗК 1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу і синтезу, вироблення власної дослідницької стратегії й реалізації її у професійній діяльності.</p> <p>ЗК 4. Здатність бути креативним, застосовувати теоретичні знання в практичних ситуаціях.</p> <p>ЗК 13. Здатність діяти соціально та свідомо.</p> <p>Програмні результати навчання:</p> <p>ПРН 6. Мати творчо-критичне мислення, творчо використовує різні теорії й досвід (вітчизняний, закордонний) у процесі вирішення соціальних і професійних завдань.</p> <p>ПРН 7. Уміти працювати з теоретичними та науково-методичними джерелами (зокрема цифровими), віднаходити, обробляти й систематизувати інформацію, використовувати її в освітньому процесі.</p> <p>ПРН 17. Здатність до рефлексії, має навички оцінювання непередбачуваних проблем у професійній діяльності й обдуманого вибору шляхів їх вирішення.</p>	
5. Організація навчання	

Обсяг навчальної дисципліни			
Вид заняття	Загальна кількість годин		
Лекції	12 год.		
Практичні заняття	18 год.		
Самостійна робота	60 год.		
Ознаки навчальної дисципліни			
Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативна / вибіркова
Четвертий	014 Середня освіта (за предметними спеціальностями)	Други	Вибіркова
Тематика навчальної дисципліни			
Тема	кількість годин		
	лекції	практ. заняття	сам.роб.
Тема 1. Філософія як форма самовизначення людини у світі.	2	2	7
Тема 2. Антична, середньовічна та ренесансна філософія.		2	7
Тема 3. Філософія Нового часу та німецька класична філософія.		2	7
Тема 4. Сучасна некласична філософія.		2	7
Тема 5. Історія розвитку української філософії.		2	9
Тема 6. Філософське розуміння поняття «буття» та поняття свідомості.	4	2	7
Тема 7. Проблема пізнання та методу у філософії.	4	2	9
Тема 8. Людина, історія, культура як предмет філософського аналізу.	2	4	7
ЗАГ.:	12	18	60
6. Система оцінювання навчальної дисципліни			
Загальна система оцінювання навчальної дисципліни	Загальна кількість балів в межах залікового курсу: 100. Розподіл балів: 0 – 49 балів – «не зараховано»; 50 – 100 балів – «зараховано». Оцінка розраховується інструментарієм електронного журналу, прийнятого в університеті, як середнє арифметичне з усіх отриманих на семінарських заняттях.		
Вимоги до письмових робіт	Дві письмові роботи у вигляді тестів. Тест 1 охоплює матеріал тем 2, 3 та 4. Кількість тестових завдань: 20. Тести закритого типу (з варіантами відповідей). Кількість варіантів відповідей: 4. Кількість вірних відповідей: одна. Час виконання: 20 хв. (в системі дистанційного навчання). Тест 2 охоплює матеріал тем 6 та 7. Кількість тестових завдань: 20. Тести закритого типу (з варіантами відповідей). Кількість варіантів відповідей: 4.		

	Кількість вірних відповідей: одна. Час виконання: 20 хв. (в системі дистанційного навчання).
Практичні заняття	В межах дев'яти запланованих семінарських занять є обов'язковими дві усні відповіді, які оцінюються як «незадовільно», «задовільно», «добре», «відмінно». Обов'язковим є написання двох тестових робіт після семінарських занять 4 та 7. Результат оцінюється як «незадовільно», «задовільно», «добре», «відмінно».
Умови допуску до підсумкового контролю	Підсумковий контроль виставляється за результатами семінарських занять. Наявність щонайменше чотирьох оцінок (двох – за усні відповіді та двох – за письмові роботи) не нижче, ніж «задовільно», є достатньою підставою для зарахування курсу.
Підсумковий контроль	Залік за поточною успішністю.

7. Політика навчальної дисципліни

Письмові роботи. Письмові роботи виконують здобувачі освіти, які навчаються за загальним графіком, відповідно до [«Положення про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника»](#), та індивідуальним графіком, відповідно до [«Положення про порядок навчання здобувачів вищої освіти за індивідуальним графіком у Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника»](#).

Дві письмові роботи у вигляді тестів. Тест 1 охоплює матеріал тем 2, 3 та 4. Кількість тестових завдань: 20. Тести закритого типу (з варіантами відповідей). Кількість варіантів відповідей: 4. Кількість вірних відповідей: одна. Час виконання: 20 хв. (в системі дистанційного навчання). Тест 2 охоплює матеріал тем 6 та 7. Кількість тестових завдань: 20. Тести закритого типу (з варіантами відповідей). Кількість варіантів відповідей: 4. Кількість вірних відповідей: одна. Час виконання: 20 хв. (в системі дистанційного навчання).

Академічна доброчесність. У [«Кодексі честі Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника»](#) встановлено морально-етичні принципи та правила поведінки для всіх учасників навчально-освітнього процесу. За цим документом представники університетської громади повинні дотримуватися принципів академічної доброчесності та у всій своїй навчальній і викладацькій діяльності зобов'язані діяти порядно і доброчесно.

За дотриманням членами університетської громади морально-етичних та правових норм цього Кодексу відповідає [Комісія з питань етики та академічної доброчесності](#) при університеті, яка відстежує і регламентує поведінку здобувачів освіти в навчальному процесі.

Не допускається передавання паролю до свого облікового запису до системи дистанційного навчання.

Відвідування занять урегульовано [«Положенням про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника»](#).

Допускається пропуск одного семінарського заняття без відпрацювання. За наявності більшої кількості пропущених семінарських занять або невиконаних тестових завдань необхідно відпрацювати їх шляхом усної відповіді по відповідній темі або написання тесту. Відпрацювання проводяться в межах консультацій (не пізніше одного тижня після пропущеного заняття).

Неформальна освіта. Порядок здобуття неформальної освіти та визнання її результатів регламентує [«Положення про визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної освіти, в Прикарпатському національному університеті імені Василя](#)

Стефаника».

Студент самостійно обирає джерела для підготовки до семінарських занять (єдиного підручника немає), допускається відхилення від змісту лекційного курсу.

8. Рекомендована література

1. Гнатюк Я.С. Аналітика філософії: навч. посібник. Київ: Кондор, 2020. 236 с.
2. Гнатюк Я. Статуси філософії: навч. посібник. Івано-Франківськ: Симфонія форте, 2018. 156 с.
3. Даниляк Р.П. Філософія: курс лекцій (для студентів спеціальності 053 «Психологія»). Івано-Франківськ: Б.в., 2024. 69 с. URL: <http://lib.pnu.edu.ua:8080/handle/123456789/19906> (дата звернення: 03.09.2024).
4. Історія філософії в термінах: навчальний посібник / А.І. Абдула, Н.П. Козаченко, О.П. Панафідіна. Кривий Ріг: Криворізький педагогічний інститут ДВНЗ «Криворізький національний університет», 2013. 175 с.
5. Історія філософії: Словник / За заг. ред. В.І. Ярошовця. Київ: Знання України, 2006. 1200 с.
6. Киричок О.Б. Філософія: підручник для студентів вищих навчальних закладів. Полтава: РВВ ПДАА, 2010. 381с.
7. Кислюк К.В. Філософія: навчальний посібник. 3-тє вид., випр. Київ: Кондор-Видавництво, 2018. 230 с.
8. Пазенок В.С. Філософія: навчальний посібник. Київ: Академвидав, 2008. 280 с.
9. Петрушенко В.Л. Філософія (вступ до курсу, історія світової та української філософії, фундаментальні проблеми сучасної філософії): навчальний посібник. 3-тє вид., перероб. і доп. Львів: Львівська політехніка, 2014. 596 с.
10. Петрушенко В.Л. Філософія: Навчальний посібник. Львів: Магнолія 2006, 2011. 506 с.
11. Подольська Є.А. Філософія. Підручник. Київ: Фірма «Інкос», Центр навчальної літератури, 2006. 704 с.
12. Присухін С.І. Філософія: навчальний посібник. Київ: КНЕУ, 2008. 361, [7] с.
13. Присухін С.І. Філософія: Навчальний посібник. У 2 ч. Ч.П. Система філософії у визначеннях, поясненнях, схемах, таблицях. Київ: КНЕУ, 2006. 168 с.
14. Причепій Є.М. Філософія: підручник / Є. М. Причепій, А. М. Черній, Л. А. Чекаль. Київ: Академвидав, 2006. 592 с.
15. Філософія: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / С.П. Щерба, В.К. Щедрін, О.А. Заглада; За заг. ред. С.П. Щерби. Київ: МАУП, 2004. 216 с.
16. Філософія: підручник / за ред. Л.В. Губерського. 2-е вид., перероб. і доп. Харків: Фоліо, 2018. 621 с.
17. Філософський енциклопедичний словник / Гол. ред. В. І. Шинкарук. Київ: Абрис, 2002. 742 с.
18. Ярошовець В.І. Історія філософії: від структуралізму до постмодернізму. Підручник. Київ: Знання України, 2004. 214 с.

Викладач:

Даниляк Ростислав Петрович,
доцент кафедри філософії, соціології та релігієзнавства